

A hadikölcsön és a szegedi pénzüzetek.

Az állami tisztviselők is ki akarják venni részüket a nemzeti kölcsönből.

(Saját tudósítónktól.) Mióta nyilvánosságra jutott, hogy a kormány hadikölcsönrel kívánja megszerezni azokat az anyagi eszközöket, amelyek a győzelemnek ép oly fontos feltételei, mint a hadsereg, az egész ország nagy lelkesedéssel fáradozik az eszme sikeres megvalósításán. Az új kibocsátást legjobban úgy jellemezhetjük, ha azt mondjuk, hogy olyan köteleességet ró a hazafias közönségre, amely csak éppen kötelesség, de nem egyuttal áldozat is. A kibocsátási feltételek — mint ma már köztudomású — olyan előnyök, hogy aki részt vesz e papírok aláírásában, az ugyanakkor, amikor ezt a hazafias köteleességet teljesíti, a szolid tőkebefektetés legkedvezőbb módját választja ki.

Hogy a pénzüzetek mennyiben mozdíthatják elő a kölcsön-jegyzés ügyét, hogy a jegyzés mennyiben érinti a pénzüzetek életét és az új kormányrendelet milyen mértékben irányítja működésüket, erre vonatkozólag az alábbi érdekes közleményt kaptuk:

Pénzüzeteink vezetői tisztában vannak vele, hogy a magyar nemzet józanságáról, a külföldnek imponáló erejéről most fogjuk kiállítani a bizonyítványt. És ha mégis bizonyos nyugtalanság tapasztalható a bankok falain belül, az nem írható az ő lelkesedésük, az ő áldozatkészségük rovására.

Köztudomású, hogy olyan kormányintézkedés történt, mely szerint a hadikölcsönre számtal befizetésekre, a felmondási idő betartásával, átutalás útján igénybe vehetők az 1914. augusztus 1-e előtti betétkönyvre, vagy folyószámlára elhelyezett, egyébként moratorium alá eső betétek.

Ez az a pont, amely jelenlegi formájában bizonyos aggodalmakat támaszt a pénzüzetek körében. Ugy véljük ugyanis, hogy ez sokak szemében kedvező alkalom lesz a moratorium-rendelet kijátszására. Mert a betevők közül azok, akik a fenti rendelet értelmében betétjeiket a takarékpénztárakból kivenni nem tudták, most kötvény-jegyzésre fogják fordítani ez összegeket s az így kezeik közé jutó kötvények lombardirizálásánál egyszerűen megkapják betétjük hetvenöt százalékát. Már pedig a kormánynak semmiesetre sem lehetett szándékában olyan intézkedéseket tenni, amely a moratorium kijátszására ennyire alkalmas.

A pénzüzetek a betétállományukat képező milliókat nem őrizhetik vasszekrényekben, azok egyeseknél és vállalatoknál vannak elhelyezve és alkotják ama nagy államfenntartó folyamatot, melyet közgazdasági életnek nevezünk.

Hogy egy nagy magyar vidéki városban mennyire egybe van nőve a polgárság érdeke a pénzüzetekével, azt argumentumokkal hosszasan támogatni felesleges. Köztudomású például Szegeden, hogy a polgárok vagyonának egy tekintélyes hányada bankrésztvényekben fekszik. És akinek ebben a városban része van valamelyes közgazdasági munkában, az több, vagy kevesebb szállal a pénzüzetek érdekkörébe tartozik.

A betéttulajdonosoknak tehát minden önmegtartóval segítségre kell sietni a pénzüzeteknek. Segítségükre kell lenni oly módon, hogy a nagy cél, mely milliárdokat fog felhalmozni a nemzeti védelem javára, ragyogó sikert érjen, de anélkül, hogy a pénzpiacot számottevő megrázkódtatás bénítsa meg.

A módja ez:

A betéttulajdonos bejelenti bankjának, hogy mekora összegért óhajt hadikölcsön-kötvényt vásárolni. Egyben felhatalmazza az intézetet, hogy a vásárolt kötvényt lombardirozhatja s az így nyert összeget a moratorium egész tartamára megcsökkent betétállományának pótlására fordítsa. Ezen eljárás mellett a betét egyszerűen átváltozik kö-

vénynyé, melynek természetesen minden előnyét a kötvénytulajdonos élvezi. A betéteket eddig is rábizta minden tőkés a maga bankjára, rábizhatja tehát a betétekből lett kötvényre is. A pénzüzetek eme sima és kézenfekvő eljárása mellett a kifizetett betétek háromnegyed részét újból visszakapják és rendelkezésére bocsáthatják a város iparának, kereskedelmének, kenyeret termelő eleven vérkeringésének.

A nemzeti kölcsön jegyzéséből az állam tisztviselői is, önként hazafias áldozatkészséggel akarják kivenni részüket. Szegeden, mint értesülünk, nagy arányú akció indul meg azon tisztviselők között, akiknek egy életre szóló biztos egzisztenciát ad az állam, hogy a hadikölcsön ügyét tőlük telhető módon támogassák. Erre vonatkozólag egy állami tisztviselőtől a *Délmagyarország*-hoz egy felhívás érkezett, amely a többi tisztviselőkhöz szól és amelyet itt közlünk teljes egészében:

— Elérkezett az a szinte már várt pillanat, amelyben a csatasorból itthonmaradt állami tisztviselői karnak is alkalma nyílik a haza szent oltáránál áldozatkészségének tanujelét adni.

Hadikölcsönt kér tőlünk a nemzet! Az a nemzet, amely nekünk eddig csak adott, amely a béke boldog napjaiban bennünket minden jóval: fizetés, lakbér-felemeléssel, családi és drágasági-pótlékkal elárasztott, mint gondos szülő a gyermekeiért áldozatokat hozott énettünk és családjainkért, ez egyszer maga is áldozatot kér tőlünk! Mi lehet válaszuk? Csak egy: „Itt vagyunk s egy szálalig áldozatra készen!”

Jegyezni fogunk hát a kötvényekből mindnyájan, s még a legmostohább sorban levő állami tisztviselő is legalább egy 50 koronás kötvényt fog jegyezni, amely csekély 11 korona 25 fillérnyi áldozatba kerül.

Az Osztrák-Magyar Bank ugyanis egy 50 koronás hadi-kölcsönkötvény 75%-át (vagyis 37.50 koronát) előlegezi s így a kibocsátási 97.50 koronás árfolyamot véve alapul, az 50 koronás kötvényre eső 48.75 koronából a fenti 37.50 koronához csupán 11.25 korona készpénzzel kell a kötvényt jegyző állami tisztviselőnek a nemzet hívó szavára a csatasorba állania.

Lehet-e ily csekély áldozatot kenyéradónktól megtagadni? Lehet-e közönnyel viseltetnünk a nagy történelmi folyamat iránt, amely most kérésfordul fordul felénk? Nem kell-e éppen nekünk, már csak példaadás okáért is a jegyzésnél az első sorokba állani? Mert mi áldozatot kívánjunk az ily pénzügyi műveletekhez nem értő kásgazda közönségtől, ha mi nem vagyunk elől, mint buzdító példaadó?!

Gondoljunk arra, hogy tulajdonképpen még most sem adjuk ingyen e csekély hozzájárulási összeget, csak kölcsön adjuk annak, aki nekünk eddig örökbe adott, most is ad és — reméljük — a jövőben még fokozottabban fog adni, mert e csekélyke kölcsön nekünk busás kamatokat fog hozni a nagy megpróbáltatás lezajlása után.

Ha pedig közöttünk volnának kételkedők — ami nem lehet — kik ezen csekély áldozatot elvesztettnek mernék gondolni, ami csak azon kizárt esetben volna lehetséges, ha miniket hívnának Belgiumnak vagy Szerbiának, akkor azok gondoljanak arra is, hogy ezen legrosszabb esetben is szabad (nem szólva arról, hogy kell!) ezt a kockázatot megtenni, mert ezen esetben mit érne, a most közönnyesen ököllbe szorított pénz, mit érne az állás, a nyugdíj, az egész jövőnk és gyermekeink jövője?!

De hála az igazságot osztó egek Urának: nincs okunk ily gondolatokra, mutassuk meg hát, hogy a hadikölcsön tulajjegyzsée érdeké-

ben is méltók vagyunk szövetséges tisztviselő társainkhoz!

Cicatricis Lajos dr. főispán pénteken délelőttre a hadikölcsön ügyében nagyobb értekezletet hívott össze. Ez az értekezlet — a mely a közgyűlés pénzügyi bizottságából és meghívott pénzügyi szakemberekből fog állni — tesz javaslatot arról, hogy a város milyen mérvben vegyen részt a hadikölcsön jegyzésében. Az értekezlet után rendkívüli tanácsülés és szombaton közgyűlés lesz ebben az ügyben.

A szegedi népfölkelők sorozása.

Megjelent a hirdetemény.

(Saját tudósítónktól.) Ma jelent meg a hivatalos hirdetemény, amely a 24—36 éves, még katonai szolgálatot nem teljesített népfölkelők sorozását adja a közönség tudomására.

A hirdetemény teljes szövegében itt közöljük:

A Szegeden tartózkodó bármilyen illetőségű magyar vagy osztrák honosságu 1890—1878. évben született népfölkelésre kötelezettek tartoznak a magyar királyi honvédelmi minisztérium 16.600—1914. számu rendelkezése folytán Szegeden, a régi gimnázium épület (Templom-tér emeletén levő sorozó bizottsági helyiségekben tartandó népfölkelési bemutató szemlén a törvényes következmények terhe alatt megjelenni a következő sorrendben és pedig:

I. Szegedi illetőségű népfölkelők: 1914 nov. 24. az 1890. évben születtek, 1914 nov. 25. az 1889. évben születtek, 1914 nov. 26. az 1888. évben születtek, 1914 nov. 27. az 1887. évben születtek, 1914 nov. 28. az 1886. évben születtek, 1914 nov. 29. az 1885. évben születtek, 1914 nov. 30. az 1884. évben születtek, 1914 dec. 1. az 1883. évben születtek, 1914 dec. 2. az 1882. évben születtek, 1914 dec. 3. az 1881. évben születtek, 1914 dec. 4. az 1880. évben születtek, 1914 dec. 5. az 1879. évben születtek, 1914 dec. 6. az 1878. évben születtek.

II. Szegeden tartózkodó idegen illetőségű népfölkelők: 1914 dec. 7. az 1890. és 1889. születtek, 1914 dec. 8. az 1888. és 1887. évben születtek, 1914 dec. 9. az 1886. és 1885. évben születtek, 1914 dec. 10. az 1884. és 1883. évben születtek, 1914 dec. 11. az 1882. és 1881. évben születtek, 1914 dec. 12. 1880., 1879. és 1878. évben születtek.

A népfölkelési bemutató szemle minden nap reggel 7 órakor kezdődik. A szemlén mindenki megmosakodva és tiszta alsóruhában tartozik megjelenni.

A népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmassnak talált népfölkelésre kötelezettek későbbben közzéteendő napon tartoznak ahhoz a hadkiegészítési kerületi vagy honvédkie- gészítési kerületi vagy honvédkie- gészítő pa- rancsnoksághoz bevonulni, amely parancsnokság a népfölkelési igazolványi lapjukban föltüntetve van.

Az alkalmassnak talált népfölkelési kötelezettek a kiképzési időszak alatt saját ruházatukat fogják használni és ecéllből bevonulásuk alkalmával meleg alsó- és felsőruházatot (kötött ujjasmellényt és kötött alsónadrágot, felső posztókabátot, nadrágot, esetleg télika- bátot), jó erős lábbelit és takarót magukkal hozzanak. A teljes ruházat használatáért naponta 30 fillér térítést fognak kapni.

A tényleges szolgálatra leendő bevonulásuk alkalmával két napi élelmet tartoznak magukkal vinni.

Azok a népfölkelésre kötelezettek, akik valamely bevett vagy elismert vallásfeleke- zet papjelöltjei, vagy akiknek végzett tanulmányaik alapján a véderőről szóló törvény 21. §. értelmében az egyévi önkéntesi kedvezményre igényük van, ezt a minőségüket a be- mutatató szemlén annak az intézetnek a bizo- nyítványával köteles igazolni, ahol tanulmá- nyaikat végezték, illetve végzik.